

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete

Szám: 80.470-13/2014/IHO

Jegyzőkönyv Szerencs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2014. július 22-én, a Szerencsi Polgármesteri Hivatal II. emeleti nagytanácskozó termében tartott rendkívüli nyilvános üléséről

Jelen vannak: dr. Egeli Zsolt, dr. Gál András, Koncz Ferenc, Kiss Attila, dr. Korondi Klára, dr. Takács István, Visi Ferenc, a képviselő-testület tagjai

Igazoltan hiányzik: dr. Bobkó Géza, Heves János képviselők

Meghívottak:

Dr. Barva Attila	- jegyző
Dr. Sável Katalin	- aljegyző
Dr. Ináncsi Tünde	- a Szerencsi Járási Hivatal vezetője
Nyiri Tibor	- a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ tankerületi igazgatója
Dr. Borbély Zsuzsanna	- járási tisztifőorvos, B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete
Keresztesi János	- r.alezredes, rendőrkapitány, Szerencsi Rendőrkapitányság vezetője
Nácsa Bálint	- tű. őrnagy, Szerencsi Hivatásos Tűzoltóság parancsnoka
Dr. Krajnyák István	- Szerencsi Járásbíróság elnöke
Dr. Fafula Miklós	- Szerencsi Járási Ügyészség vezetője
Fazekas László	- Informatikai és Kommunikációs Osztály vezetője
Szabó Lászlóné	- Városfejlesztési Osztály vezetője
Deák Zsolt	- műszak ügyintéző
Dr. Vámosné Czili Adrienn	- Humánpolitikai Osztály vezetője
Czakóné Szikszai Orsolya	- Pénzügyi Osztály vezetője
Majoros Miklósné	- az Adóügyi Osztály vezetője
Király Judit	- közművelődési szakreferens
Árvay Attila	- Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Csikja Sándorné	- Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Kocsisné Szabó Beáta	- a Bolyai János Katolikus Általános Iskola igazgatója
Ráczné Váradiné Éva	- a Szerencsi Rákóczi Zsigmond Kéttannyelvű Általános Iskola, és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója
Angyal Györgyné	- a Szerencsi Óvoda és Bölcsőde igazgatója
Csider Andor	- a Szerencsi Művelődési Központ igazgatója
Takács Mihály István	- a Szerencsi Városüzemeltető Non-profit Kft. ügyvezetője
Tóth István	- a Szerencsi Városgazda Non-profit Kft. ügyvezetője
Berecz Béla	- a Pénzügyi Bizottság tagja
Vajtó Lászlóné	- a Pénzügyi Bizottság tagja
Zemplényi Zoltán	- a Jogi és Ügyrendi Bizottság tagja
Pallai Miklós	- a Jogi és Ügyrendi Bizottság tagja
Sipos Attila	- az ESZEI Alapszolgáltatási Központ igazgatója
Fazekas Lászlóné	- a Zempléni Múzeum igazgatója

Pongráczné Szerencsi Judit - könyvvizsgáló
Szerencsi Hírek Szerkesztősége

Meghívás alapján megjelentek:

Dr. Sável Katalin - aljegyző
Szabó Lászlóné - Városfejlesztési Osztály vezetője
Tóth István - a Szerencsi Városgazda Nonprofit Kft. ügyvezetője
Takács Mihály István - a Szerencsi Városüzemeltető Non-profit Kft. ügyvezetője
Szerencsi Hírek munkatársa
Borbély Beáta - jegyzőkönyv-vezető

Koncz Ferenc polgármester köszönti a képviselő-testületi ülésen megjelenteket. A jelenléti ív alapján megállapítja, hogy a 9 képviselőből 7 fő jelen van, a testület határozatképes, az ülést megnyitja. Heves János és dr. Bobkó Géza képviselők igazoltan vannak távol. Javasolja, hogy az ülés jegyzőkönyv-hitelesítője Dr. Gál András képviselő legyen.

SZAVAZÁS

Képviselők száma: 9 fő
Jelen van: 7 fő
Szavazott: 7 fő
Igen szavazat: 7
Nem szavazat: 0
Tartózkodás: 0

A Képviselő-testület **7 igen szavazattal, egyhangúlag** az alábbi döntést hozza:

128/2014. (VII.22.) Öt.

HATÁROZAT

Tárgy: jegyzőkönyv-hitelesítő megválasztása

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2014. július 22-i rendkívüli ülésének jegyzőkönyv hitelesítőjévé Dr. Gál András képviselőt választja meg.

Koncz Ferenc polgármester javaslatot tesz az ülés napirendjére, amely megegyezik a meghívóban közölttel, tekintettel arra, hogy rendkívüli ülésről van szó.

Meghívó, javasolt napirend:

Szám: 80.470-13/2014/IHO

M E G H Í V Ó
Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2014. július 22-én (kedden)
8,00 órától
a Szerencsi Polgármesteri Hivatal II. emeleti nagytanácskozó termében
RENDKÍVÜLI TESTÜLETI ÜLÉST tart, melyre
t i s z t e l e t t e l m e g h í v o m.

Napirend:

- ***Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv tervezetének véleményezése***
Előadó: Szabó Lászlóné, a Városfejlesztési Osztály vezetője

Koncz Ferenc polgármester kérdés, hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a napirend elfogadását.

SZAVAZÁS

Képviselők száma: 9 fő
Jelen van: 7 fő
Szavazott: 7 fő
Igen szavazat: 7
Nem szavazat: 0
Tartózkodás: 0

A Képviselő-testület **7 igen szavazattal, egyhangúlag** az alábbi döntést hozza:

129/2014. (VII.22.) Öt.

HATÁROZAT

Tárgy: napirend elfogadása

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2014. július 22-i rendkívüli testületi ülésének napirendjét az alábbiak szerint fogadja el:

- **Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv tervezetének véleményezése**

Előadó: Szabó Lászlóné, a Városfejlesztési Osztály vezetője

Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv tervezetének véleményezése

Előterjesztés:

Tisztelt Képviselő-testület!

Az emberi erőforrások minisztere által - a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint - közzétett, a Város-Teampannon Kft. által elkészített Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési terv tervezetét (továbbiakban: KET) a hivatkozott kormányrendelet 4. § (2) bekezdése alapján a területileg érintett önkormányzatok képviselő-testületei jogosultak véleményezni.

A KET tervezetének a minisztérium honlapján történő közzétételéről szóló értesítést, egyben a világörökségi területen ingatlanulajdonnal rendelkező természetes személyek felé történő kihirdetésre való felkérést 2014. július 3. napján küldte meg a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ az érintett önkormányzatok részére. A felkérés alapján a közleményt a város honlapján közzétettük.

Tekintettel a véleményezendő és a kapcsolódó alátámasztó dokumentumok terjedelmére és összetettségére, továbbá arra, hogy a véleményezés határideje - a kormányzati portálon történő közzétételtől számított 15. napon – július 15-én járt volna le, ugyanakkor az érintettek széles köre csak július 3-án értesült a véleményezés lehetőségéről, így a Nemzeti Örökséggazdálkodási Központtól a véleményezési határidő 2014. július 22-ig történő meghosszabbítását kértük. A határidő módosítási kérelmünknek az Örökséggazdálkodási Központ helyt adott. A dokumentáció áttanulmányozását követően megtettük észrevételeinket, melyet az előterjesztés melléklete tartalmaz.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a KET tervezetével kapcsolatos előterjesztést megtárgyalni, valamint javaslatomat elfogadni szíveskedjenek.

Szerencs Város Önkormányzata észrevételei a Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv (KET) tervezetéhez

- **Álláspontunk szerint a KET készítője nem megfelelően tartotta be a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségét, mert a területileg érintett önkormányzatokat csak egy kérdőív kitöltése erejéig vonta be a KET és a Megalapozó Dokumentáció (MAD) elkészítésébe. Véleményünk szerint ezzel csupán a formaiságot tekintve felel meg a KET készítése a jogszabályi előírásoknak. Megjegyeznénk, hogy a tartalmát tekintve szembeütő, hogy az érintett helyi önkormányzatok részére nem biztosítottak kellő lehetőséget a konzultációra, véleménynyilvánításra.**
- **A KET tervezete és ahhoz kapcsolódóan a MAD a térség társadalmi-gazdasági adottságaira több vonatkozásban téves általános megállapításokat tesz. Ezek közül kiemelkedik, hogy a térségben a hangsúlyt nem a munkahelyteremtésre kell fektetni, hanem az értékhordozók megőrzésére, fenntartására, fejlesztésére, ami majd hozza magával a munkahelyeket. Vitathatatlan, hogy ez is eredményez munkahelyeket, azonban a már ezen a területen megvalósított számos fejlesztés eredménye, illetve több esetben a várt eredmény elmaradása megmutatta, hogy ez nem kellő, de semmiképpen sem olyan mértékű, ami a rendszerváltást követő 20 esztendőben a térségben végbemenő negatív gazdasági és társadalmi folyamatok megfordítására önmagában alkalmas. A térség egészére nézve a hirnevet a szőlészet és a borászat adja, ugyanakkor az a világörökségi terület jelentős részén – főleg a védőövezetben – a jövedelemtermelő képessége alapján még húzóágazattá sem válhat, így ennek és az egyéb értékhordozók megőrzésének és fejlesztésének minden egyéb fejlesztést alá- és nem mellérendelve a fenntartható fejlődés társadalmi és gazdasági pillérei bizonytalannak meginognak. Különösen igaz ez Szerencsre, ahol a város fejlődésében az évszázados múltra visszatekintő főként élelmiszeripari tevékenység tekinthető a leginkább jelentős tényezőnek.**
- **Nem veszi figyelembe a KET a térségen belül az egyes települések eltérő társadalmi, gazdasági és természeti adottságait. Ezzel konzervál egy olyan konfliktust mely abból adódott az elmúlt években, hogy a korábbi kezelési terv csak lehatárolásban tett különbséget a védőzóna és a magterület között, a védelmi előírásokban, a területek kezelésében nem. Biztosra vehető, hogy amennyiben a megalkotott kezelési terv nem veszi figyelembe a területen belüli eltérő adottságokat és lehetőségeket, továbbá egyoldalúan csak az értékek védelmére és azok körében megvalósítandó fejlesztésekre irányul, azonosan kezeli a védendő értékekben gazdag, abból profitáló, és azon területeket, amelyeknek inkább csak kötelezettségei lesznek a védelemmel kapcsolatban, de ők maguk a védendő értékekkel alig rendelkeznek, akkor abból társadalmi feszültség, konfliktusok fognak adódni. A világörökségi magterületet és a védőzóna egységes kezelése az értékek védelme érdekében kialakított intézmény- és eszközrendszer vonatkozásában helytálló lehet, a területi differenciálás ugyanakkor elengedhetetlen. Erre a MAD vezetői összefoglalója egyetlen mondatban utal ugyan, de a differenciálás módjára a továbbiakban még csak utalás sincs a dokumentumban. Kizárólag az olyan elképzelést tartjuk elfogadhatónak, amely külön kezeli a magterület és a pufferezóna kérdését.**
- **Nem helytálló a KET-nek azon kitétele, hogy nem állít a térségben további korlátozásokat, hiszen önmagában ez a dokumentum valóban nem jelent további jogi korlátozást, azonban a benne szereplő egyéb jogszabályok módosítására vonatkozó javaslatok már igen. A KET javasolja ugyanis az alábbiakat:**

- a világörökségi területen több olyan tevékenységre is kiterjeszteni az örökségvédelmi szakterület jogkörét, - pl. a közterületek megjelenését érintő út- és közműépítésekre, növényzetet, és a közterületek egyéb elemeit érintő munkákra, - amelyekre eddig az nem terjedt ki.

- kormányrendeletben javasolja szabályozni, hogy az önkormányzatoknak a befolyt idegenforgalmi adó meghatározott részét a TDM szervezetek működésére, további részét a település turisztikai fogadóképességének javítására kell fordítani. Az önkormányzati tulajdonú épületek esetében középtávú állagmegóvási tervet kell készíteni, és az éves költségvetésnek tartalmaznia kell a teljes ingatlanérték évi 2-4%-ának megfelelő felújítási költséget. **Meglátásunk szerint az önkormányzatok számára ezen feladatok jelenleg is fontosak, és lehetőségeikhez mérten költenek is ingatlanaik felújítására, azonban ezek adminisztratív, kötelező érvényű szabályozása további korlátozásnak tekinthető, amit elfogadhatatlannak tartunk.**

- A meglévő és előrevetített korlátozások mellett a KET további kötelezettségeket is keletkezett, köztük anyagi vonzatúakat is, pl. az intézményrendszer fenntartása területén, amit ugyan a jelentősebb állami szerepvállalás mellett, de részben az önkormányzatokra terhel.

- **A KET egyoldalúan az értékek megőrzésére, az ennek érdekében kialakítandó intézményrendszer és szabályozás, valamint kizárólag az értékhordozók fejlesztési lehetőségeinek és forrásainak feltárására koncentrálna. A térség felemelkedése érdekében elengedhetetlennek tartjuk, hogy az intézkedések ütemezésénél gyorsítsák fel a Tokaj-Hegyalja Kiemelt Térség Fejlesztési Stratégia elkészítését, és a KET azzal összhangban kerüljön elfogadásra.**

Az értékek megőrzése mellett a térségben olyan fejlesztési programok megvalósítása szükséges, melyek a lakosság széles rétegeinek felemelkedéséhez, a térség népesség megtartó erejének növeléséhez vezetnek, és ez által ténylegesen a hosszú távon is fenntartható fejlődést szolgálják.

Tokaj-Hegyalján elengedhetetlen a térség elérhetőségének javítása, valamint a lakosság túlnyomó többsége számára megélhetést biztosító agrár és ipari, valamint szolgáltató szektor, továbbá a közszféra fejlesztésére.

A világörökségi értékek megőrzése egyetemes kötelességünk, de ez vitathatatlanul korlátozásokkal jár, ami a befektetők számára már most is jelentős többlet terhet jelent, pl. a jelentősebb gazdasági célú beruházások esetében világörökségi hatástanulmány készítését. Ez, továbbá az engedélyezési eljárások hosszabb időigénye és bizonytalanabb kimenetele már önmagában is a kevésbé problémás területek felé terelheti a potenciális befektetőket. **Ennek kompenzálása, a térségben megvalósított munkahelyteremtő beruházások kiemelt támogatásával valósítható meg.** Ezzel szemben a MAD még a szabad vállalkozói zóna mint területfejlesztési eszköz alkalmazását is fontosnak tartaná Tokaj-Hegyalján speciális előírásokhoz kötni.

- A KET a térség szereplői közül az önkormányzatok esetében a csökkenő érdekérvényesítő képességet jelöli meg a konfliktusok fő forrásaként, továbbá azt, hogy „**az önkormányzati vezetők nem hisznek a világörökség eltartóképességének növekedésében, így a munkahelyteremtés és iparüzési adó bevétel fő forrásaként a hagyományos ipari park jellegű megoldásokat keresik.**”

Mélyen sértő megállapításnak tartjuk a KET idézett kijelentését. Véleményünk szerint az ilyen és ehhez hasonló tartalmú megállapítások kizárólag az olyan gondolkodású emberektől származhatnak, akik megkérdőjelezzik a vidéken élők szaktudását, hozzáértését. Egyetértünk azzal, hogy a konfliktusok fő forrása az önkormányzatok csökkenő érdekérvényesítő képessége. Egyetértünk, hiszen nem tűnik biztosítottnak a megfelelő fórum az érdekérvényesítésre, melyet megfelelően példáz a KET elkészítése során az önkormányzatok részére biztosított, illetve nem biztosított szerepvállalás. A 27 helyi önkormányzat a térségben élő teljes lakosság érdekeit képviseli. Az önkormányzatok ismerik leginkább településük valós társadalmi, gazdasági és környezeti adottságait, részletes

rálátásuk van a végbement változásokra, a megvalósított fejlesztésekre és azok tényleges - közvetett és közvetlen - eredményeire. Ezen ismeretet nem néhány hónapos – többnyire meglévő dokumentumok egybefésülésére kiterjedő – adatgyűjtés, hanem az együttélés, a lakossággal történő napi kapcsolat révén szerzik, így a térségben szükséges fejlesztési igényekre és lehetőségekre kiemelt rálátásuk van. Ezzel szemben a megalapozó dokumentációban megfogalmazásra került: „ Tokaj-Hegyalja fejlesztési lehetőségeit, különös tekintettel a terület értékeivel összefüggő fejlesztésekre a következő hét évre rendkívül nehéz prognosztizálni.....a kiemelkedő egyetemes értékekben rejlő fejlesztési potenciál egy ilyen komplex és nagyméretű világörökségi területnél nagyon nehezen választható szét, és olyan mélyelemzéseket igényel, melyre a MAD és a KET keretében nincs mód.”

A munka segítése és a konfliktusok csökkentése érdekében javasoljuk – akár jogszabály módosítás révén is – az önkormányzatok, mint a térségben lévő települések adottságait és lehetőségeit legmélyebben és legátfogóbban ismerő szereplők intenzívebb bevonását az előkészítésbe, az egyeztetési folyamatba. Az értékvédelmet fontosnak és hosszútávon eredménnyel járónak tartjuk, de határozott álláspontunk, hogy az azonnali munkahelyteremtés az egyetlen lehetőség, ami képes megfordítani a főként szakképzett fiatalokra jellemző elvándorlást, ezáltal a térség kiürülését, emelheti az ingatlanok értékét, és a régió vonzerejét.

Koncz Ferenc polgármester tájékoztatja a jelenlévőket, nem írja elő semmi, hogy a testület véleményezze a Kezelési Tervet (későbbiekben: KET), de a dokumentum tanulmányozása során a város vezetése úgy döntött, az a megfelelő, ha a véleményezés mögött testületi döntés van. Ezért látta indokoltnak a rendkívüli testületi ülés összehívását, hogy a beadási határidő előtt megkérdezzék a képviselők véleményét is.

Szabó Lászlóné, a Városfejlesztési Osztály vezetője: A Tokaj-Hegyalja Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó kezelési terv véleményezési eljárását kormányrendelet szabályozza. E szerint, a minisztérium honlapján közzétett tervezet közzétételétől számított 15 nap áll rendelkezésére az önkormányzatoknak a véleményezésre. A minisztérium honlapjára július 1-jén került fel a dokumentum, azonban az erről szóló hivatalos értesítés csak július 3-án érkezett az önkormányzathoz. Ebből is látszik, milyen kevés idő állt rendelkezésre a közel 600 oldalas anyagnak az áttanulmányozására. Különösen hátrányt okoz a lakosság számára, ugyanis nekik is joguk van ezt a tervet véleményezni. Erről hirdetményt tettek közzé a város honlapján. Nem várható el, hogy a lakosság átnézze ezt az anyagot, ezért tartja fontosnak, hogy az önkormányzat körültekintően véleményezze a dokumentumot. Megkérték a véleményezési határidő meghosszabbítását, ennek megfelelően a mai napig beérkező véleményt még elfogadják. A dokumentum közül a világörökségi kezelési tervet lehet véleményezni, de ennek van két kapcsolódó munkarésze. A megalapozó dokumentáció része a térség helyzetelemzését végzi el. A kormányrendelet tervezetének készítésekor jelezték a Tokaj-hegyalja programiroda felé, hogy ha a dokumentációt nem véleményezhetik az önkormányzatok és a térségben élők, akkor az ahhoz vezethet, hogy ha a helyzetelemzés nem teljes körű, nem pontos, akkor hibás következtetéseket fognak levonni, és valószínűleg ez alapján nem születhet jó kezelési javaslat a térség értékeinek a megőrzésére. A KET véleményezésébe beleírták azt is, mi a hibás a megalapozó dokumentációban. Sajnos, bekövetkezett, amitől félték. Az elmúlt héten már készítettek véleményeket, de a legfontosabbakat polgármester úrral összefoglalták a testületi előterjesztésbe. Ezt szeretné összefoglalóan a jelenlévőkkel ismertetni, bár tegnap írásban kiment az anyag. A legfontosabb észrevétel, hogy a kezelési terv készítője a jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettségét nem megfelelően tartotta be, hiszen a megalapozó dokumentációhoz egyetlen adatlap bekérésével gyűjtötte be Szerencs, de tudomása szerint a többi önkormányzattól is az

adatokat. Ezt követően már csak egy fórum volt, amikor találkozhattak, de ez a terv elkészültét követően volt június végén a Rákóczi-várban. Tehát a terv készítésének a folyamatába nem vonták be az önkormányzatokat. A következő észrevétel szerint a KET tervezete a térség gazdasági-társadalmi adottságaira több ponton téves, általános megállapításokat tesz. Ezek közül kiemelkedik az a megállapítás, hogy a térségben a hangsúlyt nem a munkahelyteremtésre kell fektetni, hanem az értékhordozók megőrzésére, fenntartására, azoknak a fejlesztésére, amely majd hozza magával a munkahelyeket. Az értékhordozókat a KET pontosan kifejti. Ezek a szőlészethez, borászathoz kapcsolódó értékek, az épített környezethez kapcsolódó értékek, műemlékek, a környezeti adottságok, és ezeknek a fenntartása, fejlesztése. Már állnak rendelkezésre tapasztalatok az elmúlt 10-20 évből, hiszen végbementek már fejlesztések. Meg kellene nézni, milyen eredményei vannak a turisztikai fejlesztéseknek. Tény, hogy hoznak munkahelyeket, de ez nem lehet olyan mértékű, és azt látják, hogy ez önmagában nem elég a térség felemelkedésére. Egy régi probléma, amelyet már többször is jeleztek a régi kezelési tervvel kapcsolatban, de akár a megyei rendezési terv készítésénél is, hogy ezek a dokumentációk, és a jelenlegi kezelési terv is egységesen kezeli a magterületet, és a védőzónát. Tehát ugyanolyan terhek, kötelezettségek vonatkoznak a pufferzónában élőkre, mint azokra, akik profitálnak ennek az előnyeiből. Az intézmény- és eszközrendszer alapján ennek lehet létjogosultsága, tehát eltérő szempontrendszerre volna szükség. Észrevételük szerint olyan elképzelést tartanak elfogadhatónak, amely külön kezeli a magterület és a pufferzóna kérdéseit. A kezelési terv szövege szerint azt tartalmazza, hogy nem tartalmaz további korlátozásokat, de ha elolvassa bárki az anyagot, akkor látszik, hogy további korlátozások kilátásba vannak helyezve, ugyanis jogszabály-módosításra tesz javaslatot a kezelési terv, amely már további szigorításokra utal. Mint például, a világörökségi területen több olyan engedélyezési eljárásba be kell vonni az örökségvédelmi szakhatóságot, amely eddig nem járt el szakhatóságként. Ilyenek a közterületek megjelenését érintő út, közműépítések, zöldfelületi rendezések, de további munkákat is említ a javaslat. Továbbá kormányrendeletben javasolja szabályozni, hogy az önkormányzatok a befolyt idegenforgalmi adó meghatározott részét a TDM szervezetek működésére kell, hogy fordítsák, további részét pedig a térség turisztikai fogadóképességének a javítására. Gyakorlatilag az idegenforgalmi adó felhasználását rögzítené egy jogszabály. Köteleznék az önkormányzatokat, hogy az önkormányzati tulajdonú épületek esetében középtávú állagmegóvási tervet kellene készíteni, és az ingatlanérték évi 2-4%-ának megfelelő felújítási költséget el kell különíteni az önkormányzat költségvetésében. Az önkormányzat eddig is fordított ingatlan felújításra, azonban az, hogy ezt írásban szabályozzák, megint az önkormányzat önrendelkezési jogát csorbítja. Anyagi kötelezettséget jelent majd, s bár egyetemes értékeket védenek a világörökségi területen, ennek ellenére a védelem egy részének a költségét az önkormányzatokra terhelik, és a kialakítandó intézményrendszert is az önkormányzatoknak kellene majd eltartania. Szintén fontos észrevétel, hogy a kezelési terv egyoldalúan, csak az értékek megőrzésére és az értékhordozók területén megvalósítandó fejlesztésekre koncentrál. A térség leszakadásának megállítása érdekében nagyon fontosnak tartják, hogy ezzel egyidejűleg az olyan egyéb fejlesztéseket kell előtérbe helyezni, amelyek az értékek megőrzése mellett, azokat nem sértve a térség széles rétegeinek a felemelkedéséhez, a népességmegtartó erejének a növeléséhez vezetnek, és ezáltal ténylegesen, a hosszútávon fenntartható fejlődést szolgálják. Véleményük szerint ez csak úgy mehet itt végbe, ha a térségben a munkahelyteremtő beruházások kiemelt támogatást kapnak, hiszen a már meglévő jogszabályok alapján is többletterhet jelent egy új beruházásnak a megvalósítása, hosszabb az engedélyezési eljárás. A jelentősebb beavatkozások esetében világörökségi szempontú hatástanulmányt kell készíteni, és innentől kezdve bizonytalan is a kimenetele egy beruházásnak. Ez már önmagában is más irányba terelheti a potenciális befektetőket. Az, hogy itt kiemelt támogatást kapjanak a

munkahelyteremtő beruházások, számukra fontos. Ezzel szemben a megalapozó dokumentációban le van írva, hogy még a kiemelt vállalkozói zóna, mint területfejlesztési eszköz alkalmazását is Tokaj-hegyalján speciális feltételek meglétéhez szeretné kötni a tervező. Konkrétan le volt írva, hogy az értékhordozók területén megvalósítandó fejlesztésekhez lehessen igénybe venni. Volt olyan észrevétel is a kezelési tervben, amely az itt található önkormányzatok számára sértőnek tekinthető. „Az önkormányzati vezetők nem hisznek a világörökség eltartó képességének növelésében, így a munkahelyteremtés és az iparüzési adóbevétel fő forrásaként a hagyományos ipari park jellegű megoldásokat keresik.” Amiért ezt sértőnek tartják az, hogy a területen élő önkormányzatok ismerik leginkább a településeik adottságait, tisztában vannak a fejlesztési igényekkel, napi kapcsolatban vannak a lakossággal szemben a tervezőkkel, akik néhány hónapos adatgyűjtést végeztek, papíralapú töltést. A személyes kapcsolatfelvételt nem valósították meg az önkormányzatokkal. Ezt követően leírják, hogy Tokaj-hegyalja fejlesztési lehetőségeit, különös tekintettel a terület értékeivel összefüggő fejlesztésekre, a következő hét évre rendkívül nehéz prognosztizálni. Úgy gondolja, az itt élő önkormányzatok tudnák, milyen fejlesztésekre van szükség úgy, hogy az értékeket is meg tudják őrizni. Ezért javasolják az észrevételek végén, illetve közben is, hogy készüljön egy másik dokumentum, a Tokaj-hegyaljai térségre vonatkozó fejlesztési stratégia, aminek a kezelési terv a készítését 2015-re prognosztizálja. Ez határozná meg azokat az egyéb fejlesztési célokat, lehetőségeket és azok forrásait, amelyek párhuzamosan megvalósulhatnak az értékmegőrzéssel. Viszont ezért javasolják azt, hogy ennek a fejlesztési stratégiának az elkészítését gyorsítsák fel, és összhangban, együtt a KET-tel kerüljön elfogadásra. Mert, ha a KET hamarabb elfogadásra kerül, azt eredményezheti, hogy az egyéb fejlesztéseket nem mellé, hanem alárendeli az értékhordozók megőrzésének, és az azok területén tervezett fejlesztéseknek.

Koncz Ferenc polgármester: Az önkormányzat szempontjából fontos kimondani, hogy a magterület, valamint a védőzóna ne ugyanabba a hatáskörbe kerüljön. Ha valaki elolvassa a megalapozó dokumentumot, vagy a KET-et, az látja, hogy Szerencs neve nincs nagyon megemlítve. Fontosnak tartja, hogy az értékmegőrzés, értékvédelem Tokaj-hegyalján egy hosszú távú feladat. A munkahelyteremtésnek viszont rövid távú feladatai vannak. Fontos a KET és a kiemelt fejlesztési stratégia egyszerre történő elfogadása, mert ezek a kérdések a stratégiában fogalmazódnak meg, míg az értékvédelem a KET-ben. A továbbiakban megnyitja a napirendi pont vitáját.

Dr. Takács István képviselő: Mindaz, amit leírtak róluk, nagyon kevés hozzájárulást adnak tanúbizonyságot. 20-25 évvel ezelőtt a meglévő munkahelyek egy része a szőlővel kapcsolatos volt, amely azóta ki van poentírozva, így a mezőgazdasági munkakultúra nőtt. Ez azt jelenti, hogy kevesebb élő munkára van szükség. Tokaj-hegyalja jövőjét csak a szőlőre tervezni badarság. Aki ezt akarja, nem ért hozzá. A zempléni részen kb. 8000 munkahely hiányzik. Ezek az emberek nem tűntek el, viszont munkát kell nekik adni.

Dr. Gál András képviselő: Szóba került, hogy komoly költségei lesznek az önkormányzatoknak ezzel kapcsolatban. Mekkora nagyságrendről van szó?

Koncz Ferenc polgármester: 2-4%-a az adóbevételnek. Ennek nagysága a bevétel nagyságrendjétől függ. Ezt nem látja számottevőnek ezen a téren, hiszen ennyit egyébként is ráfordítanak.

Dr. Gál András képviselő: A szerencsi cukorgyárat az építése idején Sátoraljaújhelyre tervezték, de akkor azért mondtak le erről az újhelyiek, mert attól féltek, hogy a szőlő megművelésétől viszik el az embereket.

(dr. Takács István képviselő távozik az ülésről, a testület létszáma 6 fő)

Koncz Ferenc polgármester: A hegyalja két végére mindig jellemző volt az ipari tevékenység, amely egyrészt a szőlőműveléshez kapcsolódott, másrészt a szőlő idénymunkát adott az embereknek.

Kiss Attila alpolgármester: Tokaj-hegyalja elmúlt évtizedekben történő lecsúszását nem a világörökség okozta, és nem a szőlészek. Viszont, ha így marad a KET, és a megvalósítási dokumentáció, akkor gátja lehet az újbóli felemelkedésnek. Ha rajtuk múlik, ne engedjék, hogy így maradjon. Az osztályvezető által összefoglalt anyagból úgy tűnik, hogy túlságosan egyoldalú, szinte kizárólagos értékmegőrzésre koncentrál, ami nagyon pozitív és támogatandó, de nem ad lehetőséget ipari tevékenységre. Ha így marad a kezelési terv, akkor nagyobb befolyást kellene kiharcolni az itt letelepedni szándékozó vállalkozók érdekében. Úgy gondolja, valamit, valamiért. Ha korlátozzák őket, akkor a támogatási intenzitás viszont nőjön. A jelenlegi kezelési terv tervezete inkább elriasztja majd a befektetőket, nem pedig ösztönzi.

Dr. Egeli Zsolt alpolgármester: 1830-ban a király egy törvénnyel létrehozta a Tokaj-hegyaljai zárt borvidéket, amelybe nem tartozott bele Szerencs, Bekecs, Legyesbénye, és Monok, de ennek oka volt. Az 1900-as évek elején kerültek be ebbe a zárt borvidékbe, miután a filoxia járvány nagy pusztítást végzett a szőlőterületek között. Ezért gondolták azt, hogy a „gyengébb” szőlőterületeket is bevonják a borvidékbe. Amikor az 1880-as években megvizsgálták Zemplén helyzetét azt látták, hogy a munkaképes lakosság 5%-ának van munkahelye, nagy az elvándorlás. A kormány látta, hogy valamit tenni kell, ezért jött a cukorgyár alapításának ötlete. Ehhez három bank adta össze a tőkét. Egy berlini, egy bécsi, és egy budapesti bank. Ehhez járult hozzá a kormány 20 éves, évi 4%-os fix kamatozású kölcsöne. 10 évre kellett termeltetési szerződéseket bemutatni ahhoz, hogy a gyár építése elindulhasson. A környék felelősen gondolkodó nagybirtokosai voltak azok, akik aláírták ezeket a szerződéseket. Ez egy nagyon összetett folyamat volt. Úgy gondolja, jó irányba kell haladni, és akkor a problémák is megoldódnak.

Visi Ferenc képviselő: Úgy látja, ezzel újabb feladatot, és ellenőrző szervet kaptak az önkormányzatok, de ezzel együtt az volna helyes, ha a világörökséggel kapcsolatos ötleteket továbbítanák az illetékesek az önkormányzatok felé. Az önkormányzatok sokszor önmagukban kevesek ahhoz, hogy az ötleteiket megvalósítsák, mert mindig vannak akadályok. Az ellenőrző szervektől inkább segítséget várnának az önkormányzatok. Igaz, fejlődött a szőlészet és a vendéglátás, de kizárólag ebből eltartani a vidéket nem lehet. A többi munkahely mellett ennek csak kiegészítésnek kellene lennie. Az illetékeseket a segítségnyújtásra kellene sarkallni, hogy jutassák el ötleteiket az önkormányzatok felé, melyek azok, amelyeket ezen a vidéken meg lehet valósítani. Fordított esetben, mindig akadályok tornyosulnak az önkormányzatok elé.

Koncz Ferenc polgármester javasolja, fogadja el az előterjesztést a testület azzal a módosítással, hogy a nyelvtani, stilisztikai javításokat engedélyezzék az előterjesztőnek.

Kiss Attila alpolgármester további kiegészítést javasol, miszerint a KET térjen ki arra, hogy a pufferzónai, volt ipari státusz miatt hátrányt szenvedő önkormányzatok, mint például Szerencs, kapjanak a kötelezettségeikért, kötöttségeikért cserébe, valamilyen plusz támogatást. Például, az önkormányzatok kapjanak plusz normatívát fejlesztésre, városüzemeltetésre, vagy saját fejlesztéseik megvalósítására. Az itt működő, vagy létesülő vállalkozások megtartása, létrehozása érdekében kapjanak plusz támogatást. Javasolja ezeket még belefoglalni a tervezetbe.

Koncz Ferenc polgármester: A kormányrendelet pontosan rögzíti, hogy a KET-nek mivel kell foglalkoznia. Azzal nem, amit az alpolgármester említett. A pufferzónával és magterülettel kapcsolatos véleményét elmondta, de az le is van írva az általuk elmondottakban. Azt viszont nem gondolja, hogy ha megakasztnak egy munkahely-teremtési folyamatot, azt lehet normatívában pótolni egy önkormányzat számára. Ebbe nem menne bele, mert elképzelhető, hogy az önkormányzat számára ez további hátrányokat jelentene, mert azt gondolnák, hogy akkor ezzel ez a kérdés el van rendezve. Ehelyett azt javasolja, hogy amit ismertettek, jelenjenek meg hangsúlyozottan ebben az anyagban. Stilisztikai javításokat javasol, amelyet ismertet. Első oldal, második fekete ponttal jelölt bekezdés: *„...a várt eredmény elmaradása megmutatta, hogy ez nem kellő, de semmiképpen sem olyan mértékű, ami a rendszerváltást követő 20 esztendőben a térségben végbemenő negatív gazdasági és társadalmi folyamatok megfordítására önmagában alkalmas.”* Úgy gondolja, a negatív gazdasági változások végbementek, amely a cukorgyár bezárásával lett „megkoronázva”. Ezek a folyamatok azóta nem romlottak, de nyilvánvalóan meg kell fordítani. A következő oldalon a harmadik fekete ponttal jelölt bekezdésben a „felemelkedés” szót ajánlja szerepeltetni: *„A térség felemelkedése érdekében elengedhetetlennek tartjuk, ...”*. Következő javítás: utolsó oldalon a „pesties gondolkodású”, valamint a „melyből tükröződik” kifejezések helyett az alábbi javasolja: *„Véleményünk szerint az ilyen és ehhez hasonló tartalmú megállapítások kizárólag az olyan gondolkodású emberektől származhatnak, akik megkérdőjelezzik a vidéken élők szaktudását, hozzáértését.”* A legutolsó mondatban a „megállítani” kifejezés helyett a „megfordítani” szót javasolja, valamint a legutolsó tagmondat cseréjét az alábbiak szerint: *„Az értékvédelmet fontosnak és hosszútávon eredménnyel járónak tartjuk, de határozott álláspontunk, hogy az azonnali munkahelyteremtés az egyetlen lehetőség, ami képes megfordítani a főként szakképzett fiatalokra jellemző elvándorlást, ezáltal a térség kiürülését, emelheti az ingatlanok értékét, és a régió vonzerejét.”* Az alpolgármester által tett javaslat a másik dokumentumban írható le.

Szabó Lászlóné osztályvezető: A határozati javaslatban szerepel, de fontos elmondani, hogy mindaz, ami itt elhangzott, véleményeltérésnek számít az elkészített tervezettel szemben, ezért a kormányrendelet ilyen esetben újabb egyeztetési eljárást ír elő. Az önkormányzat tehát kéri az újabb egyeztetési kör lefolytatását.

Koncz Ferenc polgármester az ismertetett módosításokkal szavazásra bocsátja a határozati javaslatot.

Döntési javaslat:

Tárgy: Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv tervezetének véleményezése

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a polgármester előterjesztését megtárgyalta, és az alábbi döntést hozza:

A Képviselő-testület élve a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogával a „Szerencs Város Önkormányzata észrevételei a Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv (KET) tervezetéhez” című dokumentumban rögzíti a KET tervezete kapcsán kialakult állásfoglalását.

A dokumentum a határozat mellékletét képezi.

A képviselő-testület a Korm. rendelet 4.§ (3) bekezdése alapján - véleménykülönbség fennállása miatt – kéri az egyeztetés lefolytatását.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Szerencs Város Önkormányzata észrevételei a Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv (KET) tervezetéhez

- Álláspontunk szerint a KET készítője nem megfelelően tartotta be a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségét, mert a területileg érintett önkormányzatokat csak egy kérdőív kitöltése erejéig vonta be a KET és a Megalapozó Dokumentáció (MAD) elkészítésébe. Véleményünk szerint ezzel csupán a formaiságot tekintve felel meg a KET készítése a jogszabályi előírásoknak. Megjegyeznénk, hogy a tartalmát tekintve szembeűnő, hogy az érintett helyi önkormányzatok részére nem biztosítottak kellő lehetőséget a konzultációra, véleménynyilvánításra.***
- A KET tervezete és ahhoz kapcsolódóan a MAD a térség társadalmi-gazdasági adottságaira több vonatkozásban téves általános megállapításokat tesz. Ezek közül kiemelkedik, hogy a térségben a hangsúlyt nem a munkahelyteremtésre kell fektetni, hanem az értékhordozók megőrzésére, fenntartására, fejlesztésére, ami majd hozza magával a munkahelyeket. Vitathatatlan, hogy ez is eredményez munkahelyeket, azonban a már ezen a területen megvalósított számos fejlesztés eredménye, illetve több esetben a várt eredmény elmaradása megmutatta, hogy ez nem kellő, de semmiképpen sem olyan mértékű, ami a rendszerváltást követő 20 esztendőben a térségben végbemenő negatív gazdasági és társadalmi folyamatok megfordítására önmagában alkalmas. A térség egészére nézve a hírnevet a szőlészet és a borászat adja, ugyanakkor az a világörökségi terület jelentős részén – főleg a védőövezetben – a jövedelemtermelő képessége alapján még húzóágazattá sem válhat, így ennek és az egyéb értékhordozók megőrzésének és fejlesztésének minden egyéb fejlesztést alá- és nem mellérendelve a fenntartható fejlődés társadalmi és gazdasági pillérei bizonytalannal meginognak. Különösen igaz ez Szerencsre, ahol a város fejlődésében az évszázados múltra visszatekintő főként élelmiszeripari tevékenység tekinthető a leginkább jelentős tényezőnek.***
- Nem veszi figyelembe a KET a térségen belül az egyes települések eltérő társadalmi, gazdasági és természeti adottságait. Ezzel konzervál egy olyan konfliktust mely abból adódott az elmúlt években, hogy a korábbi kezelési terv csak lehatárolásban tett különbséget a védőzóna és a magterület között, a védelmi előírásokban, a területek kezelésében nem. Biztosra vehető, hogy amennyiben a megalkotott kezelési terv nem veszi figyelembe a területen belüli eltérő adottságokat és lehetőségeket, továbbá egyoldalúan csak az értékek védelmére és azok körében megvalósítandó fejlesztésekre irányul, azonosan kezeli a védendő értékekben gazdag, abból profitáló, és azon területeket, amelyeknek inkább csak kötelezettségei lesznek a védelemmel kapcsolatban, de ők maguk a védendő értékekkel alig rendelkeznek, akkor abból társadalmi feszültség, konfliktusok fognak adódni.***

A világörökségi magterületet és a védőzóna egységes kezelése az értékek védelme érdekében kialakított intézmény- és eszközrendszer vonatkozásában helytálló lehet, a területi differenciálás ugyanakkor elengedhetetlen. Erre a MAD vezetői összefoglalója egyetlen mondatban utal ugyan, de a differenciálás módjára a továbbiakban még csak utalás sincs a dokumentumban. Kizárólag az olyan elképzelést tartjuk elfogadhatónak, amely külön kezeli a magterület és a pufferzóna kérdését.

- **Nem helytálló a KET-nek azon kitétele, hogy nem állít a térségben további korlátozásokat, hiszen önmagában ez a dokumentum valóban nem jelent további jogi korlátozást, azonban a benne szereplő egyéb jogszabályok módosítására vonatkozó javaslatok már igen. A KET javasolja ugyanis az alábbiakat:**
  - a világörökségi területen több olyan tevékenységre is kiterjesztené az örökségvédelmi szakhatóság jogkörét, - pl, a közterületek megjelenését érintő út- és közműépítésekre, növényzetet, és a közterületek egyéb elemeit érintő munkákra, - amelyekre eddig az nem terjedt ki.
- **kormányrendeletben javasolja szabályozni, hogy az önkormányzatoknak a befolyt idegenforgalmi adó meghatározott részét a TDM szervezetek működésére, további részét a település turisztikai fogadóképességének javítására kell fordítani. Az önkormányzati tulajdonú épületek esetében középtávú állagmegóvási tervet kell készíteni, és az éves költségvetésnek tartalmaznia kell a teljes ingatlanérték évi 2-4%-ának megfelelő felújítási költséget. Meglátásunk szerint az önkormányzatok számára ezen feladatok jelenleg is fontosak, és lehetőségeikhez mérten költenek is ingatlanaik felújítására, azonban ezek adminisztratív, kötelező érvényű szabályozása további korlátozásnak tekinthető, amit elfogadhatatlannak tartunk.**
- *A meglévő és előrevetített korlátozások mellett a KET további kötelezettségeket is keletkeztet, köztük anyagi vonzatúakat is, pl. az intézményrendszer fenntartása területén, amit ugyan a jelentősebb állami szerepvállalás mellett, de részben az önkormányzatokra terhel.*
- **A KET egyoldalúan az értékek megőrzésére, az ennek érdekében kialakítandó intézményrendszer és szabályozás, valamint kizárólag az értékhordozók fejlesztési lehetőségeinek és forrásainak feltárására koncentrálna. A térség felemelkedése érdekében elengedhetetlennek tartjuk, hogy az intézkedések ütemezésénél gyorsítsák fel a Tokaj-Hegyalja Kiemelt Térség Fejlesztési Stratégia elkészítését, és a KET azzal összhangban kerüljön elfogadásra.**

Az értékek megőrzése mellett a térségben olyan fejlesztési programok megvalósítása szükséges, melyek a lakosság széles rétegeinek felemelkedéséhez, a térség népesség megtartó erejének növeléséhez vezetnek, és ez által ténylegesen a hosszú távon is fenntartható fejlődést szolgálják.

Tokaj-Hegyalján elengedhetetlen a térség elérhetőségének javítása, valamint a lakosság túlnyomó többsége számára megélhetést biztosító agrár és ipari, valamint szolgáltató szektor, továbbá a közszféra fejlesztésére.

A világörökségi értékek megőrzése egyetemes kötelességünk, de ez vitathatatlanul korlátozásokkal jár, ami a befektetők számára már most is jelentős többlet terhet jelent, pl. a jelentősebb gazdasági célú beruházások esetében világörökségi hatástanulmány készítését. Ez, továbbá az engedélyezési eljárások hosszabb időigénye és bizonytalanabb kimenetele már önmagában is a kevésbé problémás területek felé terelheti a potenciális befektetőket. Ennek kompenzálása, a térségben megvalósított munkahelyteremtő beruházások kiemelt támogatásával valósítható meg. Ezzel szemben a MAD még a szabad vállalkozói zóna mint területfejlesztési eszköz alkalmazását is fontosnak tartaná Tokaj-Hegyalján speciális előírásokhoz kötni.
- *A KET a térség szereplői közül az önkormányzatok esetében a csökkenő érdekérvényesítő képességet jelöli meg a konfliktusok fő forrásaként, továbbá azt, hogy „az önkormányzati vezetők nem hisznek a világörökség eltartóképességének növekedésében, így a*

munkahelyteremtés és iparűzési adó bevétel fő forrásaként a hagyományos ipari park jellegű megoldásokat keresik”.

Mélyen sértő megállapításnak tartjuk a KET idézett kijelentését. Véleményünk szerint az ilyen és ehhez hasonló tartalmú megállapítások kizárólag az olyan gondolkodású emberektől származhatnak, akik megkérdőjelezzik a vidéken élők szaktudását, hozzáértését. Egyetértünk azzal, hogy a konfliktusok fő forrása az önkormányzatok csökkenő érdekérvényesítő képessége. Egyetértünk, hiszen nem tűnik biztosítottak a megfelelő fórum az érdekérvényesítésre, melyet megfelelően példáz a KET elkészítése során az önkormányzatok részére biztosított, illetve nem biztosított szerepvállalás. A 27 helyi önkormányzat a térségben élő teljes lakosság érdekeit képviseli. Az önkormányzatok ismerik leginkább településük valós társadalmi, gazdasági és környezeti adottságait, részletes rálátásuk van a végbement változásokra, a megvalósított fejlesztésekre és azok tényleges - közvetett és közvetlen - eredményeire. Ezen ismereteket nem néhány hónapos – többnyire meglévő dokumentumok egybefűzésére kiterjedő – adatgyűjtés, hanem az együttélés, a lakossággal történő napi kapcsolat révén szerzik, így a térségben szükséges fejlesztési igényekre és lehetőségekre kiemelt rálátásuk van. Ezzel szemben a megalapozó dokumentációban megfogalmazásra került: „ Tokaj-Hegyalja fejlesztési lehetőségeit, különös tekintettel a terület értékeivel összefüggő fejlesztésekre a következő hét évre rendkívül nehéz prognosztizálni.....a kiemelkedő egyetemes értékekben rejlő fejlesztési potenciál egy ilyen komplex és nagyméretű világörökségi területnél nagyon nehezen választható szét, és olyan mélyelemzéseket igényel, melyre a MAD és a KET keretében nincs mód.”

A munka segítése és a konfliktusok csökkentése érdekében javasoljuk – akár jogszabály módosítás révén is – az önkormányzatok, mint a térségben lévő települések adottságait és lehetőségeit legmélyebben és legátfogóbban ismerő szereplők intenzívebb bevonását az előkészítésbe, az egyeztetési folyamatba. Az értékvédelmet fontosnak és hosszútávú eredménnyel járóknak tartjuk, de határozott álláspontunk, hogy az azonnali munkahelyteremtés az egyetlen lehetőség, ami képes megfordítani a főként szakképzett fiatalokra jellemző elvándorlást, ezáltal a térség kiürülését, emelheti az ingatlanok értékét, és a régió vonzerejét.

SZAVAZÁS

Képviselők száma:	9 fő
Jelen van:	6 fő
Szavazott:	6 fő
Igen szavazat:	6
Nem szavazat:	0
Tartózkodás:	0

A Képviselő-testület **6 igen szavazattal, egyhangúlag** az alábbi döntést hozza:

130/2014. (VII.22.) Öt.

Határozat

Tárgy: Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv tervezetének véleményezése

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a polgármester előterjesztését megtárgyalta, és az alábbi döntést hozza:

A Képviselő-testület élve a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésében biztosított véleményezési jogával a

„Szerencs Város Önkormányzata észrevételei a Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv (KET) tervezetéhez” című dokumentumban rögzíti a KET tervezete kapcsán kialakult állásfoglalását.

A dokumentum a határozat mellékletét képezi.

A képviselő-testület a Korm. rendelet 4.§ (3) bekezdése alapján - véleménykülönbség fennállása miatt – kéri az egyeztetés lefolytatását.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Szerencs Város Önkormányzata észrevételei a Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv (KET) tervezetéhez

- Álláspontunk szerint a KET készítője nem megfelelően tartotta be a világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségét, mert a területileg érintett önkormányzatokat csak egy kérdőív kitöltése erejéig vonta be a KET és a Megalapozó Dokumentáció (MAD) elkészítésébe. Véleményünk szerint ezzel csupán a formaiságot tekintve felel meg a KET készítése a jogszabályi előírásoknak. Megjegyeznénk, hogy a tartalmát tekintve szembetűnő, hogy az érintett helyi önkormányzatok részére nem biztosítottak kellő lehetőséget a konzultációra, véleménynyilvánításra.***
- A KET tervezete és ahhoz kapcsolódóan a MAD a térség társadalmi-gazdasági adottságaira több vonatkozásban téves általános megállapításokat tesz. Ezek közül kiemelkedik, hogy a térségben a hangsúlyt nem a munkahelyteremtésre kell fektetni, hanem az értékhordozók megőrzésére, fenntartására, fejlesztésére, ami majd hozza magával a munkahelyeket. Vitathatatlan, hogy ez is eredményez munkahelyeket, azonban a már ezen a területen megvalósított számos fejlesztés eredménye, illetve több esetben a várt eredmény elmaradása megmutatta, hogy ez nem kellő, de semmiképpen sem olyan mértékű, ami a rendszerváltást követő 20 esztendőben a térségben végbemenő negatív gazdasági és társadalmi folyamatok megfordítására önmagában alkalmas. A térség egészére nézve a hírnevet a szőlészet és a borászat adja, ugyanakkor az a világörökségi terület jelentős részén – főleg a védőövezetben – a jövedelemtermelő képessége alapján még húzóágazattá sem válhat, így ennek és az egyéb értékhordozók megőrzésének és fejlesztésének minden egyéb fejlesztést alá- és nem mellérendelve a fenntartható fejlődés társadalmi és gazdasági pillérei bizonyosan meginognak. Különösen igaz ez Szerencsre, ahol a város fejlődésében az évszázados múltra visszatekintő főként élelmiszeripari tevékenység tekinthető a leginkább jelentős tényezőnek.***
- Nem veszi figyelembe a KET a térségen belül az egyes települések eltérő társadalmi, gazdasági és természeti adottságait. Ezzel konzervál egy olyan konfliktust mely abból adódott az elmúlt években, hogy a korábbi kezelési terv csak lehatárolásban tett különbséget a védőzóna és a magterület között, a védelmi előírásokban, a területek kezelésében nem. Biztosra vehető, hogy amennyiben a megalkotott kezelési terv nem veszi figyelembe a területen belüli eltérő adottságokat és lehetőségeket, továbbá egyoldalúan csak az***

értékek védelmére és azok körében megvalósítandó fejlesztésekre irányul, azonosan kezeli a védendő értékekben gazdag, abból profitáló, és azon területeket, amelyeknek inkább csak kötelezettségei lesznek a védelemmel kapcsolatban, de ők maguk a védendő értékekkel alig rendelkeznek, akkor abból társadalmi feszültség, konfliktusok fognak adódni.

A világörökségi magterületet és a védőzóna egységes kezelése az értékek védelme érdekében kialakított intézmény- és eszközrendszer vonatkozásában helytálló lehet, a területi differenciálás ugyanakkor elengedhetetlen. Erre a MAD vezetői összefoglalója egyetlen mondatban utal ugyan, de a differenciálás módjára a továbbiakban még csak utalás sincs a dokumentumban. Kizárólag az olyan elképzelést tartjuk elfogadhatónak, amely külön kezeli a magterület és a pufferzóna kérdését.

- *Nem helytálló a KET-nek azon kitétele, hogy nem állít a térségben további korlátozásokat, hiszen önmagában ez a dokumentum valóban nem jelent további jogi korlátozást, azonban a benne szereplő egyéb jogszabályok módosítására vonatkozó javaslatok már igen. A KET javasolja ugyanis az alábbiakat:*
  - *a világörökségi területen több olyan tevékenységre is kiterjesztené az örökségvédelmi szakterület jogkörét, - pl, a közterületek megjelenését érintő út- és közműépítésekre, növényzetet, és a közterületek egyéb elemeit érintő munkákra, - amelyekre eddig az nem terjedt ki.*
- *kormányrendeletben javasolja szabályozni, hogy az önkormányzatoknak a befolyt idegenforgalmi adó meghatározott részét a TDM szervezetek működésére, további részét a település turisztikai fogadóképességének javítására kell fordítani. Az önkormányzati tulajdonú épületek esetében középtávú állagmegóvási tervet kell készíteni, és az éves költségvetésnek tartalmaznia kell a teljes ingatlanérték évi 2-4%-ának megfelelő felújítási költséget. Meglátásunk szerint az önkormányzatok számára ezen feladatok jelenleg is fontosak, és lehetőségeikhez mérten költenek is ingatlanuk felújítására, azonban ezek adminisztratív, kötelező érvényű szabályozása további korlátozásnak tekinthető, amit elfogadhatatlannak tartunk.*
- *A meglévő és előrevetített korlátozások mellett a KET további kötelezettségeket is keletkeztet, köztük anyagi vonzatúakat is, pl. az intézményrendszer fenntartása területén, amit ugyan a jelentősebb állami szerepvállalás mellett, de részben az önkormányzatokra terhel.*
- *A KET egyoldalúan az értékek megőrzésére, az ennek érdekében kialakítandó intézményrendszer és szabályozás, valamint kizárólag az értékhordozók fejlesztési lehetőségeinek és forrásainak feltárására koncentrál. A térség felemelkedése érdekében elengedhetetlennek tartjuk, hogy az intézkedések ütemezésénél gyorsítsák fel a Tokaj-Hegyalja Kiemelt Térség Fejlesztési Stratégia elkészítését, és a KET azzal összhangban kerüljön elfogadásra.*

Az értékek megőrzése mellett a térségben olyan fejlesztési programok megvalósítása szükséges, melyek a lakosság széles rétegeinek felemelkedéséhez, a térség népesség megtartó erejének növeléséhez vezetnek, és ez által ténylegesen a hosszú távon is fenntartható fejlődést szolgálják.

Tokaj-Hegyalján elengedhetetlen a térség elérhetőségének javítása, valamint a lakosság túlnyomó többsége számára megélhetést biztosító agrár és ipari, valamint szolgáltató szektor, továbbá a közszféra fejlesztésére.

*A világörökségi értékek megőrzése egyetemes kötelességünk, de ez vitathatatlanul korlátozásokkal jár, ami a befektetők számára már most is jelentős többlet terhet jelent, pl. a jelentősebb gazdasági célú beruházások esetében világörökségi hatástanulmány készítését. Ez, továbbá az engedélyezési eljárások hosszabb időigénye és bizonytalanabb kimenetele már önmagában is a kevésbé problémás területek felé terelheti a potenciális befektetőket. **Ennek kompenzálása, a térségben megvalósított munkahelyteremtő beruházások kiemelt támogatásával valósítható meg.** Ezzel szemben a MAD még a szabad vállalkozói zóna mint területfejlesztési eszköz alkalmazását is fontosnak tartaná Tokaj-Hegyalján speciális előírásokhoz kötni.*

- *A KET a térség szereplői közül az önkormányzatok esetében a csökkenő érdekérvényesítő képességet jelöli meg a konfliktusok fő forrásaként, továbbá azt, hogy „**az önkormányzati vezetők nem hisznek a világörökség eltartóképességének növekedésében, így a munkahelyteremtés és iparüzési adó bevétel fő forrásaként a hagyományos ipari park jellegű megoldásokat keresik**”.*

Mélyen sértő megállapításnak tartjuk a KET idézett kijelentését. Véleményünk szerint az ilyen és ehhez hasonló tartalmú megállapítások kizárólag az olyan gondolkodású emberektől származhatnak, akik megkérdőjelezzik a vidéken élők szaktudását, hozzáértését. Egyetértünk azzal, hogy a konfliktusok fő forrása az önkormányzatok csökkenő érdekérvényesítő képessége. Egyetértünk, hiszen nem tűnik biztosítottnak a megfelelő fórum az érdekérvényesítésre, melyet megfelelően példáz a KET elkészítése során az önkormányzatok részére biztosított, illetve nem biztosított szerepvállalás. A 27 helyi önkormányzat a térségben élő teljes lakosság érdekeit képviseli. Az önkormányzatok ismerik leginkább településük valós társadalmi, gazdasági és környezeti adottságait, részletes rálátásuk van a végbement változásokra, a megvalósított fejlesztésekre és azok tényleges - közvetett és közvetlen - eredményeire. Ezen ismereteket nem néhány hónapos – többnyire meglévő dokumentumok egybefésülésére kiterjedő – adatgyűjtés, hanem az együttélés, a lakossággal történő napi kapcsolat révén szerzik, így a térségben szükséges fejlesztési igényekre és lehetőségekre kiemelt rálátásuk van. Ezzel szemben a megalapozó dokumentációban megfogalmazásra került: „ Tokaj-Hegyalja fejlesztési lehetőségeit, különös tekintettel a terület értékeivel összefüggő fejlesztésekre a következő hét évre rendkívül nehéz prognosztizálni.....a kiemelkedő egyetemes értékekben rejlő fejlesztési potenciál egy ilyen komplex és nagyméretű világörökségi területnél nagyon nehezen választható szét, és olyan mélyelemzéseket igényel, melyre a MAD és a KET keretében nincs mód.”

A munka segítése és a konfliktusok csökkentése érdekében javasoljuk – akár jogszabály módosítás révén is – az önkormányzatok, mint a térségben lévő települések adottságait és lehetőségeit legmélyebben és legátfogóbban ismerő szereplők intenzívebb bevonását az előkészítésbe, az egyeztetési folyamatba. Az értékvédelmet fontosnak és hosszútávon eredménnyel járónak tartjuk, de határozott álláspontunk, hogy az azonnali munkahelyteremtés az egyetlen lehetőség, ami képes megfordítani a főként szakképzett fiatalokra jellemző elvándorlást, ezáltal a térség kiürülését, emelheti az ingatlanok értékét, és a régió vonzerejét.

Koncz Ferenc polgármester megköszönve a részvételt, további napirendi pont hiányában az ülést berekeszti.

Megtárgyalt napirend:

- Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék Világörökségi helyszínre és védőövezetére vonatkozó Kezelési Terv tervezetének véleményezése

K.m.f.

Dr. Sável Katalin sk.
aljegyző

Koncz Ferenc sk.
polgármester

Dr. Gál András sk.
jegyzőkönyv-hitelesítő